

РОЛАН БАРТ И ПАРАДОКСАЛНИ УСЛОВИ КЊИЖЕВНОСТИ

Филозофски факултет,
Нови Сад

Кључне речи: књижевност, језик, политика, друштво, субјект, субјективност, модернизам, естетски режим, филозофски романтизам.

Апстракт: Ролан Барт се често користи парадоксом унутар двојности слободе и ограничења, историје и форме, креативности и нормативности, интранзитивности и транзитивности, ирационалности и рационалности, књижевности и писања. За њега је књижевност варљиви систем значења где је смисао истовремено испољен и ускраћен. Ако апстрахујемо различите ставове, везане за инхерентну плуралност књижевности, за увек недовољно продубљивање језика, као и за компликован однос писања и заједнице, као и историје и не-историје – видећемо да је Бартова мета идеја приписивања смисла књижевности унутар режима буржоаског друштва, односно било којег доминантног друштва и његове митологије. Овај рад настоји да, кроз контекстуалну анализу, осветли интелектуалне основе Бартове концепције књижевности везане за естетски режим, за писање Албера Камија, филозофски романтизам и шира кретања унутар онога што се данас назива „теорија”. Циљ истраживања био је да се покаже не само Бартово место унутар интелектуалне историје, већ и да се осветле они аспекти његовог дела који су актуелни и данас, кад се још више него пре деценију или две чини да он заиста говори са немогућег места, са друге обале, изван утврђених образаца, односно изван позиције моћи.